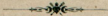

مجموعہ احوالِ خیر

۱۷ نجی سنہ

جزو، عدد : ۵۷

محرم ۱۳۱۴

کائنات ایچنده بر سیاحت مخیله

[مابعد عن جزء ۵۶]

«««»»» باب ثالث

شمسه صریحت

شمسه طوغری یول آلیورز . ارض وقری گیرومزده براقیق . ارض ، بر
اویون طوبی گبی ، قرایسه اویون طوپنک اطرافنده دوران ایدر برمرجک دانهسی .
ایکیسیده متحرک . وایکیسیده یوز یگر میلمون میلدن عبارت اوله رق حول .
شمسه بر دأره چور یورلر . ارض - یونی تأمین ایده بیلورزکه - حقیقه غیور
بولنیور . هرتانیه ظرفنده درت میلدن زیاده مسافه قطع ایدیورکه ، بو حسابجه
بر لوقوموتیف سرعتک ایکی بیسک مثلی بر سرعتله گیدیور . برابر قوشمغه
مجبور اولان قمر ایسه دها زیاده طبانه قوت ویرمگه مجبور اولیور . کندوسی
شمس اطرافنده کی دوراتی اجرا ایلدیگی عین زمانده ، ارض اطرافنده دخی
دورانه مجبور اولدیغندن ، بالضروره بر دأره اوزرنده بر طاقم انحرافات قوسیه

اجرا ایدیور، و بوندن طولانی درکه کندوسی کاه ارضک اوک وکاه آرقه طرفنده بولنیور. بو حرکات نه قدر سریع ایسه، دخی ینه الکتریک ایله ضیانتک حرکاتلری نسبتنده لاشی حکمنده در. اگر محروک ارض امتدادنجه بر تلغراف خطی تمیدی ممکن اولمش اولسه، شمدوفر قطارلرنده اولدینی وجهله ارضک هانگی موقعنه واره جغنی اقلدن اخبار ایتمک ممکن اولور. ارضک بر سنه ظرفنده قطع ایتمکه مجبور بولندینی دارینی طولاشحق ایچون بر تلغرافنامه بر ساعتدن زیاده وقته محتاج اولمز ایدی.

آرتق ارضدن ایجه اوزاقلاشدق. اطرافزه باقدیغز حالدنه قدرکلیتلی بر مقدار اجرام سماویه نك اوکمز، آرقه مز و یانلر مزدن بر سرعت خارقه ایله طیران ایدوب ینه نهان اولدقلرینی مشاهده ایدرک متحیر اولیورز.

بونلر بر طاقم اجرام سماویه سوریلری درکه، بعضیلری وقت بوقت کره ارضک یولی اوکته چیقار و کره ارضک کندیلرینه بر مقاومت عرض ایدن هوا طبقه سنه تصادف و تماسلرنده احجار سماویه اوله رق ارضه دوشرلر. گورندیکنه نظراً بو اجرام سماویه جمعیتی منفرد اولوب، یکدیگرینی تعقیب ایتمک و بر حلقه تشکیل ایتمک اوزره بر جوق منفرد و کوچک بر طاقم اجرام سماویه درکه، مقدار نامتاهای حالنده اوله رق شمس اطرافنده کی وظیفه دورانلرینی لایتنقطع ایفا ایدرلر.

لکن بو جزئیات یاننده وقت ضایع ایتملم. چونکه باقیکمز! ایشته یولمژک اوکته اولطیف صباح واقشام کوکی، یعنی (زهره) گلیورکه بوسیاره شمس، ارضه نسبتاً بش میلیون میل قدر دها یقین بولتمقده - واقعا کائنات ایچنده جزئی برشی - اولدیفندن شمس اطرافنده کی گزینتیسینی اجرا ایچون استیجاله مجبور بولنور. بیلدورکه ریاضیوندن مشهور (نیوتون) کندوسنک بوسیاحتی ایکی یوز یگر می درت کون ظرفنده اکمال ایتمی لازم کله جگنی حساب ایتمش ایدی. بوسیاریه تقریب ایتدیکه قلمبژک حرارتی تراید ایدیور. طبیعت جسمی، کره ارضک جسمه هان معادل و کره سنک جسماتی دخی کره ارضک جسمامته یقیندر. کره سنک سطحی بر هوا زاریله محاطدر. محوری اطرافنده کی دوراتی یگر می اوج ساعت ظرفنده

اجرا ایدر . بو سیاره اوزرنده جبال مختلفه موجود اولدینی گئی . اغلب احتمالاته کوره صولر و دگرلر دخی واردر . و بر سطحی اوزرینه چیقوبده بر جولان اجراسنه تثبیت ایتسه کوه جاذبه سنک کره ارض قوه جاذبه سنه همان معادل بولندینی و بر حرکتی نه زیاده سهولت ونده زیاده مشکلاته مصادف اولدینغی آکسار ایدک . شبهه یوق که بو قومشو سیاره کره ارضک ابو بر برادر و یا همشیره سیدر . فقط همشیره سی دیمک ده طوغریدر . چونکه سیارات سائر اسملری ارکک اسمی اولدینی حالده بوکا قادین اسمی ویرلمشدر ، البته سببسر دگل ، آندن بشقه یالکز مقدارلری یوز الیدن زیاده یه بالغ اولان و مریخ ایله مشتری آرسنده بولنان بر طاقم کوچک کوچک اجرام سماویه بوشرفه مظهر اولوب آنلرک کائنات ایچنده اسمسر طولاشماملری ایچون یونانیلرک نه قدر الهلری وار ایسه هپسنک اسملری آلدرق آنلره ویرلمکدهدر .

زهره نك ضیاسی گوزی قاشدیرر صورتده بیاض اوله رق ، مریخ نك ضیاسی قرمز ، مشتری نك صاری ، زحلک بوز اولوب ، اورانوس ایله نهپتونک ضیالری ایسه همان هیچ بر طبیعتی حاز دگلدرلر . زهره نك ضیاسی اوقدر پارلاقدر که ، قوتلی تله سقوپلر ایله رصد ایدن هیئت اربابنک ، آنک پارلاقلغه قارشو گوزلرینی قیامغه مجبور اولدینغه اصلا استغراب ایتیورز . حتی مشاهیر هیئتشناساندن مدلر (Maedler) نام ذات بر قاج سنه لر « زهره نك بوینوزلرینی » تدقیق ایتمکله گوزلرینی دوچار علت ایتمشدر .

نصل ؟ زهره نك بوینوزلرینی وار ؟ کره ارضک بو برادر و یا همشیره سی غریب الخلقه بر شیمی ؟ - اصلا ! لکن ینه بوینوزلری واردر . چونکه بو سیاره تقریباً ارض ایله شمس آرسنده بولندینی زمان کره سنک کوچک بر قسمی مضی بولندیندن ، بزه هلال قرشکلنده گورینور . ایشته ارباب هیئت بو هلالک ایکی اوجنه « زهره نك بوینوزلری » نامی ویره رک ، زهره اوزرنده کی طاغلق اراضی حسیلله بوینوزلرده حصوله کلان تبدلاتدن اشبو سیاره نك کندی محوری اطرافنده دور ایچون محتاج اولدینی وقتی تعیین و تحقیق ایتمکه چالشورلر .

مع مافیه زهره نك دها ايكي جهندن ارضه ور جحاتي تصديق ايتمكه مجبور زهر نه قدر بوكيفيت زهره يه مخصوص بر فضيلت اوليوب ، آنجق شمس دها يقين بولنسدن نشأت ايدر . هر خانده بيوك بر اهميتي حاز اولان ضيا و حرارت مسلك شمسيد بام بشقه بر طر زده تقسيم ايدلمش اولقله شمس يقينده بولنان بر سياره سطحني كنديسدن او مسافه دن بر مثلي دها بعد مسافده بولنان ديگر بر سياره سطحنه نسبة درت مثلي زياده نسخين وتنوير ايدر . اگر بر سياره شمسن مسافه مذكوره نك اوچ مثلي بر مسافده اولسه اوزمان اوسياره بالاده ذكر ايديلان سياره يه نسبة طقوز كره (3×3) دها آنسخين وتنوير ايدلمش اولور . ايسته بو حال تماميله حساب اولنه بيله چكي گي ، تكميل سيارات حقنده واقع اوله رق ايكي كره ايكي ، درت ايدر گي آشكاردر . زهره ايسه شمسن اون بش ميلون ميل بعد مسافده اولديغندن ، ارضه نسبة ايكي دفعه دها زياده ضيادر وايكي دفعه زياده صحيح اولديني سهولته حساب واستخراج اولنه بيلور .

بناء عليه زهره يي زيارت ايتمك استيان وار ايسه مذكور سياره اوزرنده كي ضيانك بزم سماز اوزرنده ايكي گونش اولديني وقت حصوله كله جك ضيا قدر اولديني بيليدر . ارضه گونشلي و بر آق بر كونده سواقده كند يگمز انشاده بعضاً كوزلرمز قاشمقله المز ايله كوزلرمز قياغه مجبور اولديغمز حاله بونك ايكي مثلي بر ضياه تصادف ايتديگمز وقت نه حاله دوچار اوله جفمزي تصور بيله ايدمير . شورا سنيده خاطردن چيقاريمه لم كه انسانك حرارت غريزيه سي تقريباً ارضك ممالك حاره سي حرارته معادل اوله رق ، زهره اوزرنده بولنسي فرض ايديلان انسانلرك ايكي قات بر حرارت غريزيه مالك اولدقلرني قبول ايدر ايسه ك اوحالده زهره بولنان انسانلر آلتش درجلك بر حرارت غريزيه يي حاز بولنه . جقلمزدن بزه بيلان وقور بغه گي حيوانات نصل صغوق قانلي كورينورلر ايسه بزده آنلره اويله كورينور ايدك .

سياحت مخيله مز انشاسنده زهره يي بر كره زيارت ايتمكي هر نه قدر زياده سيله آرزو ايدور ايسه كده ، بالاده مشروح احوال خاطر مزه كله دكجه بوكا اولان هوسمز

قاجیسور . زهره احوال هیئیه سیله ارضه مشابه گوریمکله برابر اوزرنده کی مخلوقاتک حالی مطلقاً ارضده کیلره نظراً بسبتون بشقه اولق لازم کلور . ایکی قات ضیایه وایکی قات حرارته کوره خلق اولنمش اولملری سببیه بزم کبی صفوق بیانجیلرک مملکتلرینه ورودینی گوریر گورمز بک چاق قیزوب آتشناک اولملری احتمالدن بعید اولمدیغندن شمذیک زهره یی اوزاقدن سیر و تماشایله لذتیاب اولهلم وایشاک ایلروسنه کتیملم . چونکه بو سیاره حقیقه غایت لطیفدر . بز شمذیکی حالده کندیسندن کوچک برمسافده ، یعنی تخمیناً یوز بیلک میل اوزاقدن بولندیغمز . دن ، کندیسنی ارضدن گوردیگمز قرک یدی مثلی جسماتده گوریورز . ضیاسی اوقدر پارلاقدرکه کونشاک الگ روشنا زماننده بیله آتی بک گوزل کوره بیلیورز . بو سوزمزه ارباب مطالعه صحیح نظریله باقسونلر . چونکه آنلره تأمین ایده بیلیورز که زهره مساعد بر موقعده بولندیغی زمان گوزلرنده قوت اولانلر آتی ارضدن دخی گوندیزین مشاهده ایده بیلیورلر .

شمذی ینه صعودده و یولمزه دوامه باشلادق . شمس طوغری گیدیورز . اوکره . آتشین گتدکجه بیویور ؛ گتدکجه ضیاسی کسب شدت ایدرک اونسبتده گوزلری دهه زیاده قاشدیوریور .

لکن شو انشاده مختصراً برشی دهه نقل ایدهلم ؛ چونکه شمس اولان سیاحتمز انساننده گوریورزکه ، شمس یالکز سکز میلیون میل اوزاقلغنده بولنان عطارد شمسک اطرافنده برداره چویرمک ایچون اوجوب گیدیور . اشبو سیاره ، سیارات جسمه ناک الگ کوچگی اولهرق ، بزم قردن براز دهه بیوکدر . کندیسی شمس اولان قریتدن طولانی اوقدر مخفی و مستور بولنیورکه ، مشهور اقوبرنق حالت . احتضارده ایکن آتی برکره اولسون گورمکه موفق اولهمدیغندن طولانی ابراز تأثر وتلف ایتمشدر . عطاردک شمس اطرافنده کی دورانی شمس اولان قریبی و جاذبه شمس حسبیه بک سریع اولوب ثانیده آتی بچق میل قطع و بناء علیه دور . سنویسنی سکسان سکز گونده اجمال ایدر . احتمال درکه ، اوده بر هوا زاریله محاطدر . لکن اورایی بر زیارت پکده آرزو ایدیلور شیلردن دگل . چونکه

سیاره مذکورده حکمفرما اولان ضیا و حرارت ارضده کیلرینک یدی مثلی قوت و شدتده اولدیغندن اوراده گوئش آجدیغی وقت گرمگه کیتمش اولساق ایکی یوز درجه لک بر حرارته تصادف ایدر ایدک . البسه مزک اوستنده کی قورشون و یا قالایدن معمول دوکه لر اری بهرک آقار کیدر ایدی . شاید اوراده انسانلر موجود ایسه بونلر مطلقا کرچ و یا چاقل طاشندن مخلوق بولمخس اوله جقلرندن، بزی بموشاق ورقیق بر قلب ایله استقبال ایده جکلرینی بکده مأمول ایده میز .

﴿ باب رابع ﴾

جوار شمسه مواصلت

آرتق شمیدیکی هدف سیاحتیز اولان شمسه تقریب ایدیورز، اوکمزده اوایله بر جسامت و اوایله بر شعشعه فوق العاده ده عرض وجود ایدیورکه، بونک بو حالنی بتون سیاحین مخیله بر آرمیه کلسه لرینه تخیل و تصوّر ایده مزلر .

عطاردک شمس اطرافنده دوران ایلدیگی مسافه اوزرنندن باقیدینی زمان بیله او جرم سماوی جسمیم، کره ارضده شمس ایله قرک اراّه ایلدیگی سطحدن یدی کره دها بیوک بر سطح عرض ایتمکده در . لکن بزم یولمز ذاتاً شمس اولدیغندن گتدکجه آکا یا قلا شمسده و سطحنه واصل اولق ایچون آنجق بر قاق میلدن عبارت بر مسافه قطع ایتمک محتاج بولنمکده یز . دها بو مسافه لرده ایکن کره شمس اوزرنده بر منظره خارق العاده مشاهده سنه باشلایورزکه . مشاهیر هیئت شناساندن و (دساو) (Dessau) شهری اهالیسندن (شوابه) (Schwabe) نام ذاتک تدقیقات و رصدات مدققانه و مدیده سی اولماش اولسه ارض اهالیسنتک بو منظره دن خبری بیله اولمز ایدی . شمسک اصل جسمی هوا یمسی بر کره کبی گورنمکده اوله رق، مسلك شمسی یی تشکیل ایدن بالمله سیاراتی و قویروقلی یلدیزلری بو باشلیجه جرم سماوی اطرافنده دوران ایتمک مجبور ایدن بر قوه جاذبه مالک اولدینی کبی هنوز اسبابی مجهول اولق

اوزره کند و سنده ضیا و حرارت حصوله کتوره رک بونلر ابله مسافات غیر متناهی بی تسخین و تنویر ایدر . سطحی اوزرنده متمادیاً مشاهده ایتمکده اولدیغیز بر حرکت مقموج شایان حیرت و استغرابدر . ارضدن باقیلده دوز و مجلا گبی کورینان سطح شمس، ده یقیندن باقیلدیغی زمان بزه یاریق یرتیق و اوزری سیاه لکلر و بر طاقم اینجه خطلر ابله قطع ایدلش کورینورکه شواب و خطوط مذکوره، اریمش معدن اوزرنده کی جرروف گبی یوزر بر حالده معطوف انظار اولور .

اشبو نقاط و خطوط گویا قعر دن سطح فوقانی به طوغری جریان ایدرک سطح مذکوره واصل اولدقدن بر مدت صکره دوچار اولدقلری تضیق تأثیرله ینه جرم شمسک طبقات عمیق ه سنه رجوع ایدیورلر ایش گبی سطح شمسده ظاهر و ینه غائب و نابود اولورلر . بو کیفیت هوای شمسک یوقارویه و آشاغی به طوغری متمادی بر جریانله دلالت ایدر .

آشاغیدن یوقارویه و یوقارودن آشاغی به اولان اشبو تموج دائمیدن بشقه شمسک بر محور اطرافنده منتظماً بر دورانی دخی نمایان اولورکه، دوران مذکور دائماً یگر می بش کون و اون ایکی ساعتده تمام اولور . بز بو دورانک وقوعی سطح شمسده ظهور ایدرک بعده ینه غائب اولان بر طاقم غریب وجسیم لکلر دن آگلایه بیلورز . مذکور لکلر اوقدر بیوکدرکه صباح و اقشام و قتلری کوزلر من قاشماق اوزره شمسه سیس آره سندن باقدیغیز وقت آنلری ارضدن عادی بر دورین ابله مشاهده ایده بیلدیگمز گبی، گوزی قاشدیران شعاعات شمسک تأثیرینی تخفیف ایدن بر سیاه جام و یا سار بوکا مائل بر واسطه نك آره سندن دخی کوره بیلورز .

لکن بو لکلر منفرد بر طاقم ظهورات اولمیسوب، سطح شمسده نمایان اولان سار بر طاقم حادثاته مربوطدر . چونکه مذکور لکلره دقت ایتدیگمز وقت بونلرک اطرافنده کی ضیانک ده پازلاق اولدیغی و آره صره ضیاسی ده شدید اولان نقطه لک بارلایه رق ظهورینی مشاهده ایدیورزکه، اشبو نقطه لره « شمسک مشعله لری » نامی ویرلشددر .

مع مافیه بوراده چوق وقت کچورمیوب بو بحر آتشناری گوزلجه سیر و تماشا ایدمه بیله جگمز بریر آرایلم . واقعا شمس اوزرنده شویله جه براز وقت امرار ایتک ایچون شمسک لکهلرندن برینی انتخاب ایتک هپسندن ابو اوله جفی شبهه سز کبی کورینور . بر بولق خصوصنده زحمت چکمز . چونکه دهه عصر سابقده کره ارضدن بش مثلی دهه بیوک بر شمس لکهای رصد ایدلمش ایدی . حتی هیئتشناس مشهور (هرشل) کره ارضدن اون بش کره دهه بیوک برلکه گورمش و بونک گبی هیئتشناساندن (شوابه) الک دقیق تدقیقات و رصدات اجرا ایلدکن صکره هوای شمس داخلنده اورویا قطعه سی بیوکلگنده بلوطلرک ظهوری حادثات عادییه قیلندن بولندیغنی بیان ایلشدر ، مع مافیه شمسه مواصلته براز اولسون اقامتدن توقی ایدمه جک اولورایسه ک بکده قورققلغزه حمل ایدلمسون . چونکه بلوط دهه اوقدر حرارت محافظه ایتشدرکه آکا یناشمفی کارعاقل عد ایدمه میورز . هایدی فرض ایدمه که جسارت ایتدده کیتدک . عجبا کونشده کی حاملز نه حال اوله جقدر ؟ ظن ایتمزکه شایان غبطه اولسون !

شمسک قوه جاذبه سی کره ارض جاذبه سنک اوچ یوزاللی بیك مثلی اولدیغندن ، شمسه فصل بر صدمه مده شه ایله واصل اوله جغیزی دوشونمکدن صرف نظر ایدرز . سطح شمسده اجسام ، ثانیه ده اقلی درت یوزاوتوز قدم سقوط ایتدکاری گبی ارضده بولندقلرینه نظر آده اوتوز کره دهه ثقیلدر . امدی اعضای بدنز خرد . وخاش اولقسزین سطح شمسه واصل اوله بیلسه ک دخی - که بوکا اصلا یمین ایدمه میز - کندیمیزی ارضده بولندیغزه نسبتاً اوتوز کره دهه ثقیل حس ایدر ایدک . بو ایسه بزم بوقدر واسع اولان قوه بخیه مز ایچون بیله موجب ثقت برکیفتدر .

شمعی شمسی زیارت ایتکده سولیدیگمز محظورلر اولسه بیله آنی زیارت ایتدیگمز حالده علمک توسعنه خدمت ایدمه جک معلوماتده استحصال ایدمه جگمی بیلدیگمز جهتله آنی زیارته بو سبدن دخی هوس ایتمز . شمعی ابو بیلورزکه بر چوغکز یوزمزه قارشو باغرمغه باشلایه جقسکز .

« نه ؟ شمسى زيارتن علمه خادم معلوماتى آله ميه جقمش ! اما يادىگىز ها !
 سز اوراسنى زيارتن صگره ارضه عودنگزده بزه شمسده نه لر گوردىگىگى
 اوراده نه جنس شهرلر، اولر، يوللر، نه درلو انسانلر، حيوانلر، نه گى طاغلر،
 طاشلر، وصولر بولديغنى حكايه ايدر ايدىگىز . بوعلمه خدمت دگلى ؟ بو بزم شمس
 حقنده كى معلوماتى توسيع ايتك دگلدرده نه در ؟ بناءً عليه ادعاگر واهيدر .
 سز بويله دوشونورسگر اما ينه بزم ديدىگىز طوغرىدر . نچون طوغرى
 اولديغىده سويليلم : چونكه بز خيالى يولجىلر بو ديدىگىز شىبارك هيسنى
 كورمكه موفق اولسه ق بيله ينه نه كوردىگى بيله مز ايدك . ديه جكسگر كه « تحف
 شى ! انسان بر شهر كوردىگى زمان شهر اولديغنى بيله مزى ! » اوت . بيلور
 اما او شهر شكل و صورتجه بزم شهرلره مشابه اولسه .

[مابعدى نسخه تاليده]

آلما نجه دن مترجى :

طاهر يوسف

